

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
we Wrocławiu

Wrocław, dnia 27.05.2021

Zn. spr.: ZU.6004.25.2021

Sz. P.

Dotyczy: udzielenia odpowiedzi na zgłoszone uwagi i wnioski do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świdnica na lata 2021-2030 oraz sformułowania uzasadnienia, o którym mowa w art. 42, pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku

Realizując zapisy Zarządzenia Nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 roku w sprawie Instrukcji urządzania lasu, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu odpowiada poniżej na uwagi i wnioski wniesione w trakcie opiniowania projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świdnica na lata 2021-2030 przez pana Wojciecha [], reprezentującego radnych Rady Miejskiej w Jaworzynie Śląskiej oraz mieszkańców Gminy Jaworzyna Śląska.

Pan Wojciech [] przesłał swoją opinię do tutejszej dyrekcji regionalnej LP przy pomocy poczty elektronicznej w dniu 14 kwietnia 2021 roku. Poniżej treść przedmiotowej opinii (zachowano pisownię oryginalną):

***„Uwagi do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świdnica,
sporządzonego na lata 2021 - 2030***

W związku z trwającymi pracami dotyczącymi planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świdnica na lata 2021-2030 radni Rady Miejskiej w Jaworzynie Śląskiej wraz z mieszkańcami pragną niniejszym przekazać uwagi do wspomnianego projektu planu.

Zgłaszane poniżej wnioski i uwagi do planu dotyczyć będą lasów znajdujących się w obrębie miasta Jaworzyna Śląska oznaczonych na mapach numerami 53 - 57. Dla mieszkańców miasta i okolicznych miejscowości stanowią naturalne zaplecze rekreacyjne, jednocześnie charakteryzując się unikalnymi wartościami krajobrazu przyrodniczego i kulturowego. Wartym zauważenia jest to, iż w/w obszary są jednym z nielicznych kompleksów lasów na terenie Gminy Jaworzyna Śląska, co bez wątpienia świadczy o słabym zalesieniu naszej najbliższej okolicy.

Chcemy jednocześnie podkreślić, że poniższe uwagi mają charakter ogólny, ponieważ ograniczone zasoby strony społecznej nie pozwalają szczegółowo określić proponowanych rozwiązań w odniesieniu do wspomnianego obszaru lasu. Prosimy

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu

zatem o uwzględnienie naszych sugestii i włączenie ich do tych prac, co wydaje się być zbieżne z jednym z zapisów ze wstępu do Zasad Hodowli Lasu z 2012 roku: „Las jako dobro publiczne wymaga udziału społeczeństwa w zarządzaniu gospodarką leśną, głównie na etapie wdrażania procedur związanych z opracowywaniem planów urzędzenia lasu, w tym powiązania planowania urzędzeniowego w leśnictwie z planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym...”.

Nasze sugestie zasadniczo dotyczą prowadzenia prac gospodarczych w w/w lasach. W § 7. 2. ZHŁ z 2012 roku czytamy: „Wielofunkcyjna gospodarka leśna powinna zapewniać możliwość trwałego i zrównoważonego pełnienia przez lasy wszystkich ich naturalnych funkcji i wzmacniać funkcje uznane dla danego obszaru za wiodące”. Oprócz zadań związanych z ochroną środowiska przyrodniczego i tak często podkreślaną potrzebą troski o jego bioróżnorodność, coraz mocniej jest zauważalna wielka potrzeba obcowania człowieka z przyrodą. Kontakt z pięknem przyrody może mieć znaczący wpływ na jakość ludzkiego życia. Nabiera to szczególnego znaczenia w przypadku lasów położonych wokół miast. Zatem podstawowym celem wiodącym zagospodarowania tych lasów, będzie cel rekreacyjny.

Warto sobie postawić kluczowe pytanie: jakimi cechami ma się charakteryzować las, który będzie najpełniej realizował funkcję rekreacyjną? Dobrze by było, aby to pytanie prowokowało osoby czy instytucje, które są bezpośrednio lub pośrednio zaangażowane w realizację tego tak ważnego dokumentu do przemyśleń i doboru takich zabiegów gospodarczych, które umożliwią w możliwie pełny osiągnąć cel założonej funkcji wiodącej lasu w bliskiej i dalekosiężnej perspektywie czasowej. Z naszego punktu widzenia, wydaje się, że głównym zadaniem lasu będzie dostarczyć wielu różnych bodźców estetycznych. Im bardziej będą one ciekawe, zróżnicowane, a nawet zaskakujące formą czy pejzażem, tym bardziej mogą prowokować do refleksji, czy zwykłego odpoczynku na „łonie przyrody”. Konkretne wskazówki znajdujemy też w opracowaniu prof. Edwarda Stępnia, byłego pracownika SGGW w Warszawie w publikacji „Możliwości promowania i ograniczenia rozwoju turystyki i rekreacji w lasach”. Autor zwraca uwagę na przebieg granicy polno-leśnej, zróżnicowanie architektury wnętrza lasu (kolorystyka, wymiary drzew, ciekawe formy pni i koron), występowanie zbiorników wodnych, polanek, przerzedzeń lasu, ciekawej fauny i flory, a w stosunku do struktury drzewostanu: bogactwo gatunkowe, budowa pionowa, wiek, zwarcie, rodzaj pokrywy dna lasu, forma mieszania, czy też wymiary drzew. To właśnie drzewa o znacznych rozmiarach pni czy koron, stają się często źródłem wielu pozytywnych wrażeń. Mając tak zdefiniowany cel, łatwiej będzie kreować zabiegami gospodarczymi zmierzającymi do ich osiągnięcia i przeciwdziałać przed jego zniekształcaniem i degradacją siedlisk leśnych i drzewostanów oraz zubażaniem świata flory i fauny.

Szczególnie chcemy zwrócić uwagę, na płynną wymianę pokoleniową drzewostanów. Dlatego postulujemy aby prowadzenie cięć rębnych i trzebieży w tych fragmentach lasu powinno zostać zaniechane, a wykonywane wyjątkowo tylko w celu zapewnienia bezpieczeństwa lub w sytuacjach nadzwyczajnych. Ma to istotne znaczenie w kontekście planowanych rębni (PUL 2021-30), które przewidują

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu

pozyskanie niemalże trzykrotnie więcej drzewa niż w poprzednim, zakończonym w 2020 roku planie. Nawałnica która przeszła przez Gminę Jaworzyna Śląska dnia 5 września 2020 roku wyrządziła spore szkody w drzewostanie. Dlatego też powyższy postulat dotyczący zaniechania rębni na tych obszarach wydaje się jak najbardziej uzasadniony. Ponadto uważamy, że dalsze wycinki drzew będą agresywną ingerencją w tamtejszą faunę i florę.

Postulujemy wyznaczenie stref szczególnie istotnych pod kątem zaspokajania potrzeb społecznych mieszkańców. Gospodarka leśna w tych fragmentach lasu powinna być prowadzona pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom, zaspokajania ich potrzeb wypoczynku i rekreacji (spacery, uprawianie sportu itp.) jak również zachowania estetycznego, naturalnego krajobrazu lasu, z umożliwieniem obserwacji naturalnych procesów przyrodniczych i zachowaniem dużej bioróżnorodności.

Lasy w pobliżu miast z uwagi na swoje położenie powinny przede wszystkim zaspokajać potrzeby społeczne i przyrodnicze, a gospodarka leśna, w szczególności pozyskanie drewna, powinny być podporządkowane tym celom. Wyznaczenie najważniejszych stref według dominującej w nich funkcji i zróżnicowanie w nich sposobu gospodarki leśnej mogłoby ułatwić właściwe urządzenie lasu, chronić przyrodę, zapewnić właściwe udostępnianie mieszkańcom, jak również pozwoliłoby uniknąć potencjalnych konfliktów z osobami rekreacyjnie korzystającymi z lasu, przyrodnikami i organizacjami ekologicznymi.

Postulujemy dokładne zweryfikowanie, czy proponowane w projekcie planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Świdnica na lata 2021 - 2030 cięcia pielęgnacyjne (np. trzebieże) we wspomnianych wyżej oddziałach nie będą wykonywane w zbyt małych odstępach czasu od poprzednich, podobnych zabiegów gospodarczych, jakie były wykonywane ostatnio. W szczególności postulujemy, aby okresy pomiędzy zabiegami pielęgnacyjnymi były nie krótsze niż zalecane w założeniach i wytycznych do sporządzenia projektu planu urządzenia.

Opisywany kompleks leśny pełni również funkcję ochronną dla wód podziemnych - zwłaszcza jeżeli chodzi o fragment wydzielony na mapie pod numerem 53, leżący w sąsiedztwie Stacji Uzdatniania Wody zasilającej w wodę pitną zdecydowaną większość Gminy Jaworzyna Śląska. Jednymi z zadań lasów na tego typu obszarach jest oczyszczanie wody (funkcja filtrująca) oraz zasilanie zbiorników wód podziemnych. W związku z tym uważamy, że nieplanowanie trzebieży oraz rębni w tym miejscu jest w pełni uzasadnione. Pragniemy przypomnieć, że wydzielenie o numerze 53 nie było objęte rębnią w planie urządzenia lasu Nadleśnictwa Świdnica na lata 2011-2020.

Reasumując postulujemy, aby gospodarka leśna na w/w obszarze w latach 2021 - 2030 była prowadzona w taki sposób, aby pozytywnie i regenerująco wpływała na naturalne środowisko przyrodnicze oraz zaspokajała pozagospodarcze potrzeby społeczne np. rekreację, wypoczynek itp. Uważamy, że istotnym celem działań powinno być: zwiększanie bioróżnorodności, odbudowa i wzmacnianie „naturalności” lasu (aby stał się stabilnym ekosystemem leśnym, różnowiekowym i wielogatunkowym, jak najbardziej zbliżonym do takiego, który w czasie dziesiątek lat wykształciłby się bez

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu

*ingerencji człowieka) oraz dążenie do przywrócenia w nim naturalnych procesów przyrodniczych w takim stopniu, jak to jest tylko możliwe.
Do pisma dołączamy listę podpisów osób popierających powyższe postulaty.”*

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu odpowiadając na zgłoszone w wyżej cytowanym piśmie uwagi i wnioski informuje, że w przypadku postulatu zamieszczonego w szóstym akapicie przedmiotowego pisma, a mówiącego o tym, iż prowadzenie cięć rębnych i trzebieży w oddziałach 53-57 położonych w obrębie leśnym Świdnica powinno zostać zaniechane, a wykonywane tylko wyjątkowo w celu zapewnienia bezpieczeństwa lub w sytuacjach nadzwyczajnych, nie może zostać uwzględniony w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świdnica na lata 2021-2030. Wynika to wprost z art. 8 ustawy o lasach, zgodnie z którym: „Gospodarkę leśną prowadzi się według następujących zasad:

- 1) powszechnej ochrony lasów;
- 2) trwałości utrzymania lasów;
- 3) ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów;
- 4) powiększania zasobów leśnych.”

Uwzględniając wyżej przywołany przepis ustawy, rozpoczęty w poprzednich okresach gospodarczych proces odnawiania drzewostanów w oddziałach 53-57 z wykorzystaniem rębni złożonych – a mający na celu m.in. utrzymanie trwałości lasów – musi być kontynuowany. Podobnie, cięcia pielęgnacyjne (trzebieże wczesne, trzebieże późne), które zaplanowano mają na celu między innymi zapewnić trwałość utrzymania lasów.

Także postulat dotyczący wyznaczenia stref szczególnie istotnych pod kątem zaspokajania potrzeb społecznych mieszkańców (akapit siódmy) należy rozpatrywać z uwzględnieniem art. 8 ustawy o lasach. Wskazuje on na prowadzenie gospodarki leśnej według m.in. zasady ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów. Zapisy przedmiotowego projektu planu urządzenia lasu stanowią swego rodzaju kompromis i starają się uczynić zadość zarówno funkcjom ochronnym, gospodarczym jak i socjalnym wypełnianym przez lasy na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów.

Nie może on zatem zostać uwzględniony w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świdnica na lata 2021-2030 w postulowanym kształcie.

Odnosząc się do postulatu zgłoszonego w dziewiątym akapicie przedmiotowego pisma o „dokładne zweryfikowanie, czy proponowane w projekcie planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Świdnica na lata 2021 - 2030 cięcia pielęgnacyjne (np. trzebieże) we wspomnianych wyżej oddziałach nie będą wykonywane w zbyt małych odstępach czasu od poprzednich, podobnych zabiegów gospodarczych, jakie były wykonywane ostatnio” zapewniam, że przedmiotowy projekt planu urządzenia lasu podlegał szczegółowym uzgodnieniom m. in.: pod kątem potrzeb pielęgnacyjnych drzewostanów i przyjęto w nim najbardziej optymalne rozwiązania. Kierowano się

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu

w tym przypadku przede wszystkim zasadą, aby dzięki zabiegom pielęgnacyjnym wykonywanym we wcześniejszym okresie życia drzewostanu kształtować takie cechy, które umożliwią jego harmonijny rozwój w okresie następnym. Zwracam również uwagę, że projekt planu urządzenia nie wskazuje konkretnych terminów wykonawstwa projektowanych zabiegów. Uwzględniając zatem powyższe, zgłaszany w Państwa piśmie postulat został uwzględniony.

Podsumowując, pragnę stwierdzić, że sporządzając projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świdnica na lata 2021-2030 dołożono wszelkich starań, aby zastosować w nim rozwiązania, które będą pozytywnie i regenerująco wpływały na naturalne środowisko przyrodnicze oraz jednocześnie zaspokajały – w miarę możliwości – pozagospodarcze potrzeby społeczne m.in.: rekreację i wypoczynek. Zrobiono wszystko co możliwe, aby zaplanować wskazania gospodarcze pozwalające na wyhodowanie stabilnych, różnowiekowych oraz wielogatunkowych ekosystemów leśnych. Zaprojektowano w tym celu typy drzewostanów zgodne z naturalnym potencjałem siedlisk leśnych zdiagnozowanym w opracowaniu glebowo-siedliskowym dla Nadleśnictwa Świdnica.

Pragnę zwrócić uwagę, na użycie terminu „wycinki”, który pojawia się w przedmiotowym piśmie. Termin „wycinki” może kojarzyć się z wyłączeniem gruntów leśnych z produkcji, czyli *de facto* z wylesianiem, które to wylesianie nie jest przedmiotem projektu planu urządzenia lasu. Tryb i sposób wyłączenia gruntów leśnych z produkcji szczegółowo określają przepisy ustawy z dnia 03 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Nie może więc być mowy w przypadku przedmiotowego projektu planu urządzenia lasu o „wycinkach”, lecz o prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej z jednoczesnym poszanowaniem zasad: powszechnej ochrony lasów, trwałości utrzymywania lasów, ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów, powiększania zasobów leśnych.

Uzasadnienie, o którym mowa w art. 42 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku:

Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świdnica na lata 2021-2030 nie uwzględni postulatu wyrażonego w szóstym akapicie przedmiotowego pisma.

Podstawa: art. 8 ustawy o lasach, zgodnie z którym: „*Gospodarkę leśną prowadzi się według następujących zasad:*

- 1) *powszechnej ochrony lasów;*
- 2) *trwałości utrzymania lasów;*
- 3) *ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów;*
- 4) *powiększania zasobów leśnych.*”

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu

Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świdnica na lata 2021-2030 nie może uwzględnić postulatu wyrażonego w siódmym akapicie przedmiotowego pisma w proponowanym kształcie.

Podstawa: art. 8 ustawy o lasach, zgodnie z którym: „Gospodarkę leśną prowadzi się według następujących zasad:

- 1) powszechnej ochrony lasów;
- 2) trwałości utrzymania lasów;
- 3) ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów;
- 4) powiększania zasobów leśnych.”

Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świdnica na lata 2021-2030 uwzględnia postulat wyrażony w dziewiątym akapicie przedmiotowego pisma.

Podstawa: protokół z Narady Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Świdnica oraz Zasady Hodowli Lasu.

Z poważaniem
Artur Dyrz
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki
Leśnej
/dokument podpisany elektronicznie/